

༄༅། ཨ་རི་འབྲུག་མིའི་སློབ་ཡོན་ལས་གཞི་ ༢༠༡༤ བོད་ཡིག་དྲི་ཤོག
Tibetan Scholarship Program Tibetan Language Paper 2014
(Conducted by the Dept. of Education, CTA, Dharamsala)

དུས་ཡུན། ཟུང་དྲུག་ ༣
Time: 3 hours

ཨང་ཐོབ། ༥༠
Max. Marks. 50

Note: You can answer either in Tibetan or in English except Tibetan Grammar and translation parts.
Tibetan Grammar and Translation parts must be written in Tibetan only.

བོད་སྐད་ཐོག་ལན་རྒྱུ་ན་ཨང་ ༤ འཕར་མ་ཡོད།
(Answer written in Tibetan Language shall be given 4 marks as BONUS)

ཇེ་ཚན་དང་པོ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དང་ལོ་རྒྱུས། ཨང་ཐོབ། ༧༥

ཀ། གཤམ་གསལ་དྲི་བ་གཉིས་ལ་ལན་བྲིས། Answer any two of the following questions. (Each carries 5 marks)

- ༡ གྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་མཛད་རྗེས་ཆེ་ལག་གསུམ་བྲིས།
Write down three main contributions of King Songtsen Gampo?
- ༢ ཆོས་རྒྱལ་ཁྱིམ་བུ་སྐབས་ནང་ཆོས་དར་ཁྱིམ་རྒྱས་པ་དེ་གྲུབ་བྱུང་ངམ།
How Buddhism flourished and expanded in Tibet during King Trisong Dheutsen?
- ༣ ལོ་གོང་ས་སྐུ་མེད་བཙུ་བའི་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་མདོར་བསྟུས་ཤིག་བྲིས།
Write a brief note on the contributions of His Holiness the XIV Dalai Lama.

ཁ། གཤམ་གསལ་བར་སྒྲོང་མ་ཞོར་བར་འགོངས་དགོས། Fill in the blanks (Each carries 0.5 marks)

- ༡ གཏུའ་ཁྱིམ་བཙན་པོ་ཕྱི་ལོ་མ་ལུང་བའི་ཕྱིན་ལོ་.....ལ་བྱུང་། ༩༧༢༡ ༧༢༥ ༧༧༠༩
- ༢ ལྷ་མོ་ཐོ་ལེ་གཏུའ་བཙན་སྐབས་སུ་.....པ་རེད། ༩ནང་ཆོས་དབྱེ་བཞེས། ༩ནང་ཆོས་དར། ༩ནང་ཆོས་དར་ཁྱིམ་རྒྱས་པ།
- ༣ གྲོང་བཙན་སྐམ་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་.....གདན་དྲངས། ༩ཇོ་བོ་ལྷ་མོ་ལྷོ་མེ་ སྐབ་དཔོན་པད་མ་བྱུང་གནས། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོལ།
- ༤ བཀའ་ཤག་གི་རྒྱུག་འཛུགས་ཐོག་མ་.....སྐུ་དུས་སུ་བྱུང་། ༩ལྷ་མོ་བསྐྱེད་དང་། ༥། ༢། ༧༩༩
- ༥ བོད་ལ་རབ་བྱུང་གི་ལྷ་མོ་སྐབས་སུ་བྱུང་། ༩གཏུའ་ཁྱིམ་བཙན། གྲོང་བཙན་སྐམ་པོ། ཁྱིམ་བུ་ཇེ་ཚན་ལོ།
- ༦ བོད་མིལ་བྱར་ལོ་.....གནས། ༩༤༧༢ ༥༠༠ ༥༠༠༩
- ༧ ཞིན་པོད་མིལ་ལའི་ཆེང་མ་ཡིག་.....བཞག་པ་རེད། ༩ཕྱི་ལོ་ ༧༩༠༤ ༥ ཕྱི་ལོ་ ༧༩༧༥ ཕྱི་ལོ་ ༧༩༥༠༩
- ༨ ལོ་གོང་ས་མཆོག་ནས་ཆབ་སྲིད་ཐུགས་འགན་.....གནད། ༩ཕྱི་ལོ་ ༧༩༥༥ ཕྱི་ལོ་ ༧༩༥༥ ཕྱི་ལོ་ ༧༩༥༠༩
- ༩ བོད་མི་མང་གྱི་འབྲུས་སྐབས་དང་པོ་ཕྱི་ལོ་.....ནང་བྱུང་། ༩ཕྱི་ལོ་ ༧༩༥༠ ཕྱི་ལོ་ ༧༩༥༡ ཕྱི་ལོ་ ༧༩༥༡༩
- ༡༠ ད་ལོ་བོད་རྒྱལ་ལོ་.....རེད། ༩༢༧༤༠ ༢༧༥༠ ༢༧༠༠༩

༡ གཤམ་གསལ་ངོ་བོ་གཉིས་ལ་ལན་བྲིས། Answer any two of the following questions (Each carries 5 marks)

- ༡ དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀྱི་དགེ་ལུ་ཕན་གསུམ་རེ་བྲིས།
Write three gains that China and Tibet enjoyed because of Middle Way Policy.
- ༢ བོད་དོན་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་ཞུ་གཏུགས་ཐངས་ཅི་ཙམ་དང་། ཇི་ཉུང་། ལོ་དུས་ནམ་ཞིག་ན་བྱས་སམ།
How many Tibetan appeals and petitions were made to UNO? Mention how and when they were made.
- ༣ བཅན་བྱོལ་བོད་མའི་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱི་སྐོར་བྲིས།
Write a short note on the three pillars of Tibetan Democracy in exile.

ཁ གཤམ་གསལ་ལན་འགྲིག་པ་འདེམས་ནས་བྲིས། MCQ. Tick the correct answer (Each carries 0.5 marks)

- ༡ བཅན་བྱོལ་བོད་མའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་གནང་ལོ།
གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ☐ གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ☐
- ༢ ལོ་གོང་ས་མཆོག་ལ་རྩོད་མེལ་ཞི་བདེའི་གཞུངས་རྟགས་འབུལ་བཞེས་གནང་བའི་ལོ།
གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ☐ གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ☐
- ༣ ལོ་གོང་ས་མཆོག་ལ་མ་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་རྟགས་མ་འབུལ་བཞེས་གནང་བའི་ལོ།
གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ☐ གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ☐
- ༤ དམིགས་བསལ་ཆོགས་ཆེན་ཐངས་ཅི་ཙམ་ཆོགས་པ་རེད།
གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༧༡ ☐ གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ☐
- ༥ ཞི་བདེ་དོན་ཆེན་ལྷ་མ་རིར་བྱི་ལོ་གང་ལ་འདོན་གནང་མཛད་པ་རེད།
གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ☐ གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ☐
- ༦ སྤྱད་སྤྱོད་སྒོ་བཟང་མང་གོ་མཆོག་ནས་ཆབ་སྲིད་ལུགས་འགན་བྱི་ལོ་གང་ལ་བཞེས་པ་རེད།
གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ☐ གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ☐
- ༧ བོད་མི་མང་གྱི་འབུམ་ཆོགས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནམ།
གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ☐ གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ☐
- ༨ ད་ཡོད་སྤྱི་འབུམ་གྲངས་ཅི་ཙམ་ཡོད་དམ།
གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༤༤ ☐ གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༤༥ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༤༩ ☐
- ༩ བོད་མའི་སྤྱི་འབུམ་གྱི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ད་ལྟོ་ཁྲིམ་ཞིབ་པ་ཆེ་སྤྱི་ཡིན་ནམ།
གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ☐ གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ☐
- ༡༠ ད་བར་ལོ་གོང་ས་མཆོག་ནས་དཔལ་དུས་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ཐངས་ཅི་ཙམ་བཞུལ་ཡོད་དམ།
གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༠ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༡ ☐ གྲྭ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༢ ☐ ལོ་བུ་བྱི་ལོ་ ༢༣ ☐

ཕྱི་ཆོན་གསུམ་པ། སྤྱིར་བཏང་ཤེས་བྱ། མང་ཐོབ། ༥

༡ གྲོས་ཚོགས་ནས་བཀའ་སློན་ཁྲི་བ་ཞེས་པའི་ཚབ་ཏུ་སྤྱིང་སྤྱོད་ཞེས་མཚན་གནས་བསྐྱར་བཅོས་གནང་ལོ་དང་གནང་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། མང་ཐོབ། ༩

When and Why Tibetan Parliament made amendment from Kalon Tripa to Sikong?

༢ བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་སྐབས་གང་དང་གང་གི་སྐབས་སུ་དམིགས་སྤྱོད་ཚབ་ནས་མིང་དོན་མཚུངས་མའི་རང་སྤྱིང་རང་སྤྱོད་གི་འཆར་གཞི་དང་གསལ་བཤད་རྒྱ་ནག་ལ་འབྲེལ་ལམ་ཁྱུས་པ་རེད་དམ། མང་ཐོབ། ༩

Which round of discussion of His Holiness' Special Envoy presented the "Memorandum for Genuine Autonomy for the Tibetan People" and "Note to the Memorandum" to the Chinese leadership?

ཕྱི་ཆོན་བཞི་པ། བརྒྱུད། མང་ཐོབ། ༡༠

༡	ལ་དོན་དོན་སྤྱོད་ཇི་ཡོད་ཀྱི་གོ་དོན་དང་དེ་དག་ལ་དཔེར་བརྗོད་བྱས།	མང་ཐོབ། ༩
༢	ལེགས་བཤད་ཚོན་དབང་དང་དཀའ་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་གཉིས་ཚུམ་པ་པོ་དང་དུས་རབས་ག་དུས་མཛད་དམ།	མང་ཐོབ། ༡
༣	དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་གོ་དོན་དང་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་རེ་བྱས།	མང་ཐོབ། ༩
༤	གཤམ་གསལ་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དང་རྣམ་དབྱེ་གང་ཡིན་དོས་འཛིན་བྱས།	མང་ཐོབ། ༤
-
༧ རང་ལ་ལོག	༨ མཁས་པ་ལས་རིག་པ།	༩ དེ་རང་རེད།
༡༠ སུ་རེད།	༡༡ ར་མ་ལུག	༡༢ ཁོང་གིས་གསུང་།
༡༣ སྤྱི་མཐོང་སྤྱོད།	༡༤ བོད་པ།	༡༥ ཀྱི་སྤྱི་མཐོང་།

ཕྱི་ཆོན་ལྔ་པ། ལབ་བསྐྱར། མང་ཐོབ། ༥

གཤམ་གསལ་ཨིན་ཡིག་ཐོག་ཡོད་པའི་དུས་ཚན་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་དགོས། མང་ཐོབ། ༥

Translate this passage into Tibetan.

(5 marks)

One of the aspirations I have cherished since childhood is the reform of Tibet's political and social structure, and in the few years when I held effective power in Tibet, I managed to make some fundamental changes. Although I was unable to take this further in Tibet, I have made every effort to do so since we came into exile. Today, within the framework of the Charter for Tibetans in Exile, the Kalon Tripa, the political leadership, and the people's representatives are directly elected by the people. We have been able to implement democracy in exile that is in keeping with the standards of an open society.

As early as the 1960s, I have repeatedly stressed that Tibetans need a leader, elected freely by the Tibetan people, to whom I can devolve power. Now, we have clearly reached the time to put this into effect. During the forthcoming eleventh session of the fourteenth Tibetan Parliament in Exile, which begins on 14th March, I will formally propose that the necessary amendments be made to the Charter for Tibetans in Exile, reflecting my decision to devolve my formal authority to the elected leader.